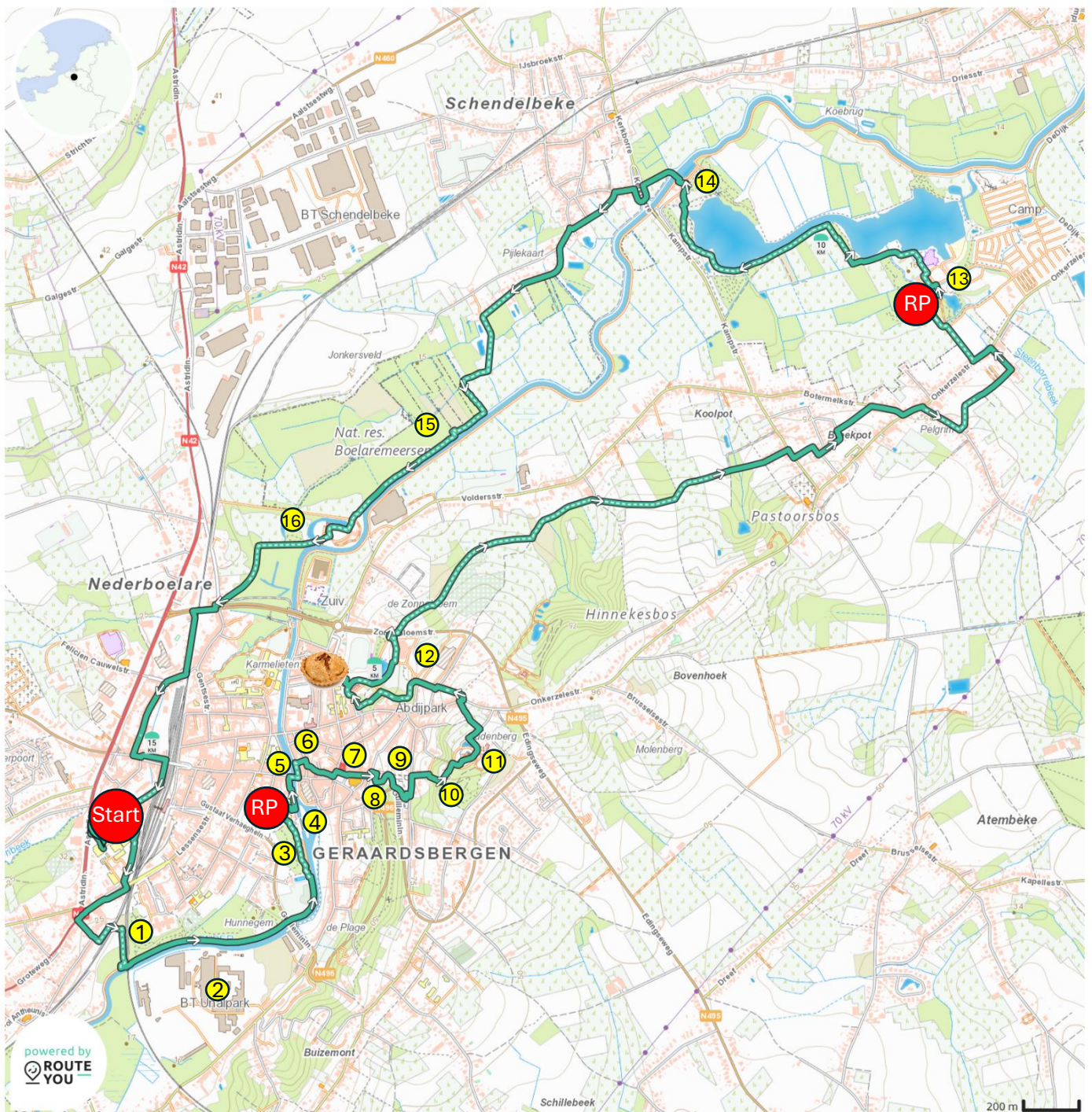

Vlaanderen Wandelt 16 km

Map Data: © Nationaal Geografisch instituut

Technische gegevens:

Afstand: 16 km = 15,9 km

Aantal rustposten: 2

Niveaunderskil: 170 hoogtemeters

Bezienswaardigheden:

1. **De Dender:** *Deze ontstaat in Ath uit de samenvloeiing van de Oostelijke en de Westelijke Dender. Na 65 km mondt hij te Dendermonde uit in de Schelde.*
2. **Unal-park:** *Op de rechteroever werden tot 1997 nog lucifers gemaakt. De fabriek kwam er na de opkoop van de vele plaatselijke luciferbedrijfjes in Geraardsbergen en Ninove. De Swedisch Match, produceerde er de gekende doosjes van Union Match. In 1997 verhuisde de productie naar Hongarije.*
3. **Voormalig openlucht zwembad:** *In 1888 werd door Verhaege een openluchtzwembad gebouwd op Den Bleek. 130 jaar kon de Geraardsbergenaar hier zwemmen, maar de onderhoud-, exploitatie- en renovatiekosten liepen te hoog op zodat sluiting zich opdrong. Er zal een park in de plaats komen waar men tot rust kan komen.*
4. **Sascomplex:** *In 1860 werd de bouw aangevat van een stuw op de Dender. Tot op de dag van vandaag wordt het nog steeds gebruikt. In 2016 werd de beslissing genomen om het te vernieuwen, doch door allerhande procedures werd de bouw stilgelegd.*
5. **Middenschool:** *Op de plaats waar nu de middenschool staat, stond vroeger een begijnhof. Het werd al vermeld in de 13de eeuw en gesloopt in 1880. Nadien werd de Rijksmiddelbare school gebouwd en vandaag wordt hier nog de eerste graad van het middelbare onderwijs onderwezen.*
6. **Geboortehuis Gabriël Gruppelo:** *Gabriël was een Vlaams Beeldhouwer (1644 – 1730) die was voornamelijk actief in Brussel en Düsseldorf. Zijn stijl vormt de overgang van de zware Vlaamse barok naar een meer elegante Franse stijl. Hij wordt in de stad nog herinnerd door het Grupellopark, dat naar hem werd genoemd.*
7. **Markt**
  - **Manneken-Pis:** *Het verhaal begint in 1452, toen de Gentenaars de stad plat legden. De fonteinen op de markt gingen voor de bijl en Gentse barbaren ontvreemden zelfs de sierlijk gesculpteerde leeuwenkop, die dienst deed als fonteinspuiter. In 1455 werd een “lattoenen mannekin” of een mannetje in geelkoper besteld. Het werd reeds in 1459 op de Markt geplaatst en staat dus al 160 jaar eerder dan zijn Brusselse collega, vrank en vrij te plassen.*
  - **Het stadhuis:** *Het middeleeuwse schepenhuis had een burcht-uitzicht met 4 hoektorens die tot de grond reikten. Diverse belegeringen en branden brachten grote schade toe en in 1752-53 werd het tot stadhuis omgebouwd in Lodewijk XV-stijl. In 1891 werd het stadhuis verbouwd zoals het er nu nog uitziet.*
  - **De Marbol:** *Reeds in 1392 werd melding gemaakt van “Marktborre”. De stadsfontein in Balegemse steen is de enige in zijn soort en de oudste van Oost-Vlaanderen. Hier staat een kopie; de originele versie vinden we terug in het tuintje van het Onze-Lieve-Vrouwhospitaal.*
  - **De Permanensje:** *dit voormalige vleeshuis en graanhuis was lang de locatie van de brandweer, vandaar de benaming Permanentie of in het plaatselijke dialect Permanensje. Vandaag doet het gebouw dienst als streekbezoekerscentrum. Je vindt er de nodige info over de Vlaamse Ardennen en de 3 M's waar de stad mee uitpakt: de **Muur**, de **Mattentaart** en het **Manneken-Pis**. Je kan er diverse kostuums van Manneken-Pis bewonderen en ook het originele “Latoenen Mannekin”.*

- **De Bartholomeuskerk:** aan de oorsprong ligt de 12de -eeuwse “Capelle van Onze Lieve Vrouw ter Maerct”. In 1515 worden de relieken van Sint-Bartholomeus naar Geraardsbergen gebracht en zo krijgt de laatgotische parochiekerk de naam van deze apostel-martelaar. De reliek van deze heilige is opgeborgen in een magnifiek zilveren schrijn (1719), dat jaarlijks door de stad wordt gedragen (24 augustus of de zondag erna). Eind negentiende eeuw kreeg de kerk haar huidig uitzicht: een gotische buitenkant en een neogotisch interieur met als orgelpunt het koor. Louis Bert de l’Arbre, een Geraardsbergse kunstenaar schiep dit uniek interieur dat bijzonder goed bewaard is gebleven. Maak even tijd om de glasramen, de retabels, de koorbanken en de barokke preekstoel (1755), die als een van de mooiste van België wordt beschouwd, te bewonderen.
8. **De Dierkosttoren in het Boerenhol:** De laatst overgebleven verdedigingstoren van de middeleeuwse stadswallen. De toren stond eertijds in de tuin van de herberg Boerenhol. Deze naam kwam er nadat de plaatselijke boeren na de maandagmarkt nog een laatste pint gingen drinken vooraleer huiswaarts te keren.
  9. **Het Grupellopark:** tussen de Markt/Vesten en de Oudenberg ligt het steile Grupellopark. Het dankt zijn naam aan de vermaarde barokbeeldhouwer Gabriël Grupello, geboren in 1644 in Geraardsbergen. Het park gelegen op de flank van de Oudenberg is trouwens het steilste park in Vlaanderen. Bovenaan staat het indrukwekkende Heilig-Hartbeeld dat in 1920 werd opgericht uit dankbaarheid voor het einde van de oorlog en het behoud van de stad. Onderaan het park staat het monument van Den Olifant (1949), een herinnering aan gevallen Geraardsbergse inwoners in het voormalige Belgisch-Congo.
  10. **De Muur:** was een begrip als voorlaatste helling in de Ronde Van Vlaanderen voor de aankomst naar Oudenaarde verhuisde. De kasseien die een uitdaging vormen voor heel wat fietsfanaten, kunnen ook de wandelaars bekoren. De helling, vanaf de Dender is 1075 m lang en heeft een gemiddeld stijgingspercentage van 9,1% met een max. van 20%. Het totale niveauverschil dat dient overwonnen is 77 m.
  11. **De Oudenberg site:** Op de Oudenberg, die mogelijk een grafheuvel is geweest, zouden, volgens mysterieuze legendes, druïden zonneoffers hebben gebracht. Deze zonneoffers werden in de middeleeuwen vervangen door een ton omwikkeld met pek en stro, die op de Oudenberg in brand werd gestoken. Het aansteken van dit vreugdevuur wordt nog jaarlijks in ere gehouden. Het is kilometers ver te zien en wordt in de omliggende gemeenten beantwoord met eigen vreugdevuren. In de namiddag worden “Mastellen of krakelingen” in de menigte geworpen en drinken de hoogwaardigheidsbekleders levende visjes in wijn. Sinds dit jaar is dit laatste bij wet verboden. Het feest van « krakelingen en tonneken brand » is wel erkend als Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid.
    - **De Oudenbergkapel:** De neo-barokke Onze-Lieve-Vrouwekapel (1905-1906) is een vrije kopie van de kapel uit 1640. De kapel heeft een kleine beiaard en de klanken ervan kan men om het kwartier aanhoren.
    - **De Oriëntatietafel:** Op de heuvel achter de kapel kan je genieten van een adembenemend uitzicht over de regio. De oriëntatietafel, geschonken in 1928 door VTB (Vlaamse Toeristen Bond), helpt je de omgeving te ontdekken. Nabij de oriëntatietafel staat een arduinen zuil, een restant van de Lessensepoort, één van de stadspoorten die in 1962 werd afgebroken.
    - **Het kasteel van de Oudenberg:** Eind 18de eeuw werd met de bouw begonnen van dit bescheiden kasteeltje. Het diende eerst als buitenverblijf van de welstellende familie Spitaels, die in de 19de eeuw eigenaar werd van de gehele Oudenberg. In 1890 bekwam het kasteel zijn huidig uitzicht. Naar verluidt werd de trap met 33 treden, in 1829, amper een jaar voor onze onafhankelijkheid, gebouwd ter gelegenheid van het bezoek van Willem I, koning der Nederlanden.

12. **Het Sint-Adriaanspark:** *In 1096 bouwden de monniken van Dikkelvenne de nu geheel verdwenen Sint-Pietersabdij. Toen de relieken van Sint-Adrianus hier in de 12de eeuw belandden veranderde de naam in “Sint-Adrianusabdij”. Van heinde en verre kwamen pelgrims naar de abdij die uitgroeide tot één van de welvarendste abdijen in het graafschap Vlaanderen. Na de Franse bezetting bleven enkel nog één abdijvleugel met abtskwartier, het poortgebouw en het koetshuis over. Hier en daar zijn er nog restanten te bespeuren van de oorspronkelijke abdij en kerk. Toen Modeste De Cock, een vooruitstrevende dokter en tevens burgemeester van Geraardsbergen, de helende werking van water prees, werd in het abtshuis een hydrotherapie centrum ingericht. Het abdijspark is momenteel eigendom van de stad, die het enkele jaren terug volledige renoveerde.*
13. **Provinciaal Domein De Gavers:** *Het recreatiedomein ligt rond een 20 ha grote waterplas. Je kan er wandelen en het heeft een strand met sport- en recreatiemogelijkheden.*
- In 1815 verzamelden de Engelse soldaten hier in “de gaver”, het natuurlijke wachtbekken van de Dender. Meer dan 6000 Engelse soldaten werden er geschouwd door de Generaals Wellington en Hull, waarna ze vertrokken naar Waterloo om de Fransen in de pan te hakken.*
- Vanaf 1974 werd zand gewonnen om het industrieterrein en later de Zonnebloembrug aan te leggen. Er ontstonden zo twee plassen, de Poelaertplas en de Gaverplas, de oorsprong van het huidige recreatiedomein.*
14. **‘t Schipken:** *Oorspronkelijk was ‘t Schipken één van de boerderijen die levensmiddelen leverde aan de Sint-Adriaansabdij. Na het verdwijnen van de abdij kwam de boerderij in private eigendom. Tussentijds werd het een herberg, die na vele overnames in 1979 werd verbouwd tot een jeugdherberg. Het complex wordt regelmatig en veelvuldig geboekt voor individuele- of groepsovernachtingen.*
15. **Natuureservaat De Boelaremeersen:** *in het midden van de vorige eeuw werden heel wat percelen in de Dendervallei beplant met populieren voor de levering van hout voor de luciferfabricage. Een manier om de natte gronden toch nog iets te laten opbrengen. Intussen verdween de luciferindustrie en werden de populieren gerooid. Het landschap herstelt zich langzaam en er ontstaat terug een natuurlijk landschap van rietvelden, natte ruigten, graslanden en struwelen met daartussen inheemse bomen. Intussen is het gebied de ideale biotoop geworden voor verschillende vogelsoorten zoals de waterral, de blauwborst en de rietgors. Verder krioelt het van libellen, kikkers en padden. Sedert 2016 komen ooievaars voor in het gebied. Met succes trouwens; hun nakomelingen vliegen nu ergens rond in Europa.*
16. **Baronie van Boelare:** *De Baronie van Boelare was één van de vijf grote baronieën van het Land van Aalst. De baronie bestond uit een landgoed en een kasteel. De eerste sporen van het kasteel, dat vanaf de 12de eeuw werd bewoond, vinden we terug rond het jaar 800. De imposante tuin werd aangelegd tussen de 16de en de 18de eeuw. Een belangrijk moment in de geschiedenis van de baronie was het jaar 1060 met de stichting van de stad Geraardsbergen en het afzonderlijk voortbestaan van Nederboelare, Overboelare en Geraardsbergen. Onder het beheer van de familie Cassina, die er meer dan 200 jaar zou wonen, werd het gebouw na de brand in 1724 grondig gerestaureerd in zijn kenmerkende Louis XV-stijl. Graaf Paul de Launoit, eigenaar sedert 1960, verkocht het domein in 1983 aan de familie Van Nieuwenhove. Zij toverden de Baronie om tot het hedendaagse woonzorgcentrum. Deze familie verleent ons uitzonderlijk de toelating om tijdens deze Vlaanderen Wandelt door het domein te wandelen, waarvoor onze dank.*